

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

NO-73/2024

Warszawa, 27.09.2024 r.

**Pani
Barbara Nowacka
Minister Edukacji**

dotyczy: projektu nowelizacji art. 122 Prawo oświatowe w zakresie kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

Szanowna Pani Minister,

zwracam się w imieniu Związku Rzemiosła Polskiego odnośnie projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw w kwestii dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników. Po raz kolejny w ramach konsultacji pragnę wyrazić sprzeciw środowiska rzemiosła oraz sektora gospodarki wobec propozycji regulacji powodujących uzależnienie wypłaty kwoty dofinansowania kosztów pracodawcom od wyniku egzaminu zawodowego zdanego przez młodocianych pracowników na koniec cyklu nauki.

Projekt obejmuje propozycję, aby wypłata dla pracodawcy kwoty dofinansowania kosztów kształcenia obejmowała wypłatę 50% kwoty dofinansowania za 36 miesięcy nauki zawodu u pracodawcy oraz za przystąpienie do egzaminu zawodowego lub czeladniczego przez młodocianego pracownika, a także 50% kwoty dofinansowania za efekt tego kształcenia w postaci zdanego egzaminu.

W odniesieniu do dofinansowania kosztów kształcenia młodocianego pracownika jedynym racjonalnym rozwiązaniem z perspektywy pracodawców i tym samym sektora gospodarki w Polsce jest wprowadzenie zasady, zgodnie z którą pełna kwota dofinansowania, tj. 100% przysługiwać będzie za fakt podejścia młodocianego pracownika do egzaminu zawodowego (złożenia egzaminu).

Podział kwoty dofinansowania po 50% w zależności od zdania przez młodocianego pracownika egzaminu czeladniczego lub zawodowego jest uwłaczający wręcz dla zakładów szkolących. Jak zasadnie wskazują przedsiębiorcy oraz co podkreślał Związek Rzemiosła Polskiego w trakcie konsultacji, dofinansowanie przysługuje za koszty włożone w szkolenie. Tym samym uzyskanie w tym przypadku zwrotu kosztów nie powinno być uzależnione od skutku działania osoby trzeciej (tj. sukcesu lub braku sukcesu w trakcie zdawania egzaminu).

Wskazane rozwiązanie jest powszechnie oczekiwane przez środowisko pracodawców. Stanowi kluczowy element zwiększenia atrakcyjności dualnego kształcenia zawodowego, prowadzonego przemienne w szkole i miejscu pracy,

będącego podstawą sukcesu najbardziej rozwiniętych gospodarczo krajów Unii Europejskiej. W sytuacji, gdy zwrot kosztów kształcenia nie będzie zależny od zdanego z wynikiem pozytywnym egzaminu przez młodocianego pracownika, będzie to impuls dla rozwoju polskiego modelu kształcenia dualnego. Kluczowym argumentem dla podejmowania przez przedsiębiorców kształcenia zawodowego w miejscu pracy jest bowiem przewidywalność warunków finansowych, które nie mogą być zależne od czynników zewnętrznych.

W systemie oświaty nie praktykuje się zasady, że brak przystąpienia do egzaminu np. maturalnego, lub jego negatywny wynik, skutkuje sankcjami finansowymi dla szkoły i nauczyciela. Stąd proponowane rozwiązanie w stosunku do przedsiębiorstw szkolących jest wyrazem nierównego traktowania podmiotów kształcących w polskim systemie prawnym. Zawarte w projekcie rozwiązanie dzielące dofinansowanie zależnie od wyniku egzaminu jest w oczywisty sposób dyskryminujące z tej racji, że egzamin zawodowy składa się z części praktycznej i teoretycznej. A zatem brak sukcesu w części teoretycznej egzaminu zdawanego przez młodocianego pracownika ma skutkować negatywnymi konsekwencjami finansowymi dla pracodawcy, a nie szkoły, która odpowiada za kształcenie teoretyczne zawodowe.

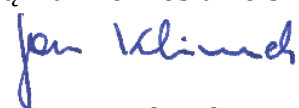
Kolejnym argumentem przeciwko proponowanym rozwiązaniom w zakresie kosztów kształcenia młodocianych pracowników jest to, że dyskryminują młodzież z niepełnosprawnością w stopniu lekkim. Takie osoby mogą nabyć umiejętności praktyczne w ramach nauki u pracodawcy i zdać część praktyczną egzaminu zawodowego. Jednak problemy tych osób z częścią teoretyczną egzaminu zawodowego powodują, że pracodawca musi się liczyć z brakiem dofinansowania na koniec cyklu nauki. Jest to zasadnicza bariera dla osób z niepełnosprawnością w zakresie możliwości podjęcia nauki i rozwiązanie dyskryminacyjne.

Problemy pracodawców, którzy dostrzegają potrzeby osób z niepełnosprawnością są niezmiennie sygnalizowane od kilkadziesiąt lat. Wobec tego zawarte w projekcie zmiany ustawy rozwiązania dotyczące finansowania kosztów kształcenia stwarzają barierę dla integracji społeczno-zawodowej młodzieży ze specjalnymi potrzebami w ramach kształcenia dualnego. Jest tak wobec kary finansowej dla zakładu pracy, która zniechęca do przyjmowania takich osób na naukę zawodu. Wynika to bowiem z tego, że pracodawca, który bierze na siebie trud wykształcenia osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym, w tym z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, nie skorzysta ze 100% premii finansowej należnej za wykształcenie młodocianego pracownika.

Z wyrazami szacunku

Prezes

Związku Rzemiosła Polskiego

Jan Klimek